

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2018-0195

Klageren: XX på vegne af sønnen YY
2750 Ballerup

Indklagede: Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S
CVRnummer: 21263834

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. for rejse på en andens personlige rejsekort

Parternes krav: Klageren ønsker kontrolafgiften annulleret
Indklagede fastholder denne

Ankenævnets sammensætning: Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Rasmus Markussen
Torben Steenberg
Bjarne Lindberg Bak
Helle Berg Johansen

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 12. december 2018 truffet følgende

AFGØRELSE:

Metro Service skal frafalde kontrolafgiften, men da der er tale om praksisændring, skal de ikke betale 10.000 kr. i omkostninger for tabt sag i ankenævnet.

Da klageren har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2.

- oOo -

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

-oOo-

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren har et rejsekort personligt, som hendes søn ved en fejl kom til at tage i stedet for sit eget den 21. juni 2018, hvor han skulle med metroen.

Efter Flintholm st. var der kontrol af hans rejsehjemmel, og da han var checket ind på klagerens – sin mors - rejsekort, uden at hun var med på rejsen og selv var checket ind, blev han pålagt en kontrolafgift på 750 kr.

Den 3. juli 2018 anmodede klageren Metro Service om at frafalde kontrolafgiften, da der var tale om en beklagelig fejltagelse ved ombytning af rejsekortene, og da der var betalt for rejsen.

Metro Service fastholdt kontrolafgiften den 13. juli 2018 med henvisning til de Fælles Landsdækkende Rejseregler, hvorefter det ikke er gyldig rejsehjemmel at rejse på en andens personlige rejsekort, hvis ikke pågældende er med på rejsen og selv er checket ind.

SEKRETARIATETS BEHANDLING:

Ankenævnet har sendt en generel forespørgsel til DOT om baggrunden for reglen i de Fælles Landsdækkende Rejseregler, når der ikke optjenes rabat på Sjælland:

”

I forbindelse med ankenævnsbehandlingen af klagesager, som vedrører fx et familiemedlem, der låner et andet familiemedlems personlige rejsekort (i Hovedstadsområdet), har nævnet ifølge fast praksis statueret, at dette er i strid med rejsereglerne og fastholdt de kontrolafgifter, som trafikvirksomhederne har udstedt. Også i sager hvor kortindehaveren selv er med på rejsen, MEN ikke anvender sit rejsekort, fordi vedkommende på strækningen fx har Ungdomskort eller andet periodekort.

Før Takstvest kunne man få og optjene rabat på Sjælland, og dette forstår nævnet var begrundelsen fra selskabernes side for, at der kunne optjenes og ydes rabat på et fejlagtigt grundlag, hvis kortindehaveren ikke selv havde optjent rabatten ved at låne rejsekortet ud til en anden.

Men nu hvor der ikke ydes eller optjenes rabat på Sjælland, hører nævnet gerne begrundelsen for rejsereglen i DOT, hvor der kan udstedes kontrolafgift i fx en metro og Movibus (som ikke kører i Takst Vest), når kortindehaveren ikke er med på rejsen eller endda ER med på rejsen - med sin egen øvrige rejsehjemmel. I et sådant tilfælde er der betalt for rejsen, og nævnet hører gerne om og baggrund for, at selskaberne har overvejet, at rejsereglerne skal/ikke skal åbne op for, at en kontrolafgift kan nedsættes til 125 kr.

”

DOT har svaret følgende:

”Fælles landsdækkende rejseregler er forankret i Bus&Tog, og Ankenævnets henvendelse har derfor været behandlet mellem trafikelskaberne i dette forum.

Trafikelskaberne har med de fælles landsdækkende rejseregler sikret at passagererne er underlagt de samme rejseregler, uanset hvor i landet rejsen foretages.

Trafikelskaberne vurderer derfor ikke at det er hensigtsmæssigt at introducere forskellige regler på området afhængigt af om rejsen foretages i et takstsystem med eller uden optjening af mængderabat.

Det understreges i den forbindelse at kontrolpersonalet ikke i kontrolsituationen ved, hvor kunden skal hen, samt at der findes flere alternative billetformer, hvis kunden ønsker fleksibilitet.”

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE:

Det fremgår af de Fælles Landsdækkende Rejseregler, at rejsekortindehaveren altid skal være checket ind på de rejser, hvor et personligt rejsekort benyttes som rejsehjemmel til flere passagerer. Derudover vil den første, der checker ind på et rejsekort personligt, altid være at regne for kortindehaveren selv.

Da klagerens søn havde anvendt klagerens personlige rejsekort, var det derfor berettiget, at han blev pålagt en kontrolafgift i kontrolsituationen.

Ankenævnet har noteret sig svaret fra DOT, men finder dog, at der i bedømmelsen af pålagte kontrolafgifter på baggrund af rejse på en andens personlige rejsekort må foretages en individuel sagsbehandling i trafikvirksomheden, når det bedømmes, om en kontrolafgift skal fastholdes.

I en sag som den foreliggende finder ankenævnet, at kontrolafgiften efter en sådan sagsbehandling burde have været frafaldet. Der er herved navnlig lagt vægt på, at sønnen ved en fejl havde taget sin mors rejsekort, og der således ikke var tale om et bevidst mønster, og at trafikvirksomheden ikke har lidt noget tab, da der var betalt for rejsen og ikke optjenes rabat ved kørsel på Sjælland. Det bemærkes, at det under sagsbehandlingen kunne klarlægges, hvor den pågældende passager havde checket rejsekortet ud, og at der i et sådant tilfælde ikke ses at være omgåelsesrisiko, idet flere passagerer ikke uden risiko for en kontrolafgift kan rejse på kortet, uden at alle er checket ind.

Da der er tale om en praksisændring, skal Metro Service ikke betale 10.000 kr. i omkostninger for tabt sag i ankenævnet.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge § 2, stk. 1, jf. § 3 nr. 3 i lovbekendtgørelse nr. 686 af 27. maj 2015 om lov om jernbaner, gælder loven også for metroen. Af § 14 stk. 1, fremgår jernbanevirksomhedernes adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billetter og kort). Jf. § 14 stk. 4, fastsætter transportministeren nærmere regler om jernbanevirksomhedens adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr, jf. stk. 1.

I henhold til § 4 i bekendtgørelse nr. 1132 om kontrolafgifter af 08. september 2010, fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

I de fælles landsdækkende rejseregler, som trafikvirksomhederne har vedtaget pr. 1. marts 2018, fremgår hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift. Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift. Passagerer, der rejser alene på andres rejsekort personligt eller med en anden kundetype, end passageren er berettiget til, rejser uden gyldig rejsehjemmel.

Kortindehaveren skal altid selv være checket ind på kortet på de rejser, hvor et rejsekort personligt benyttes.

Passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 750 kr. for voksne.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

”Metro selskab kontrolafgift 00729xxx udstedt i metroen til [sønnen] der ved en fejl fået taget mit rejsekort med ud af døren i stedet for hans eget. Han har tjekket korrekt ind på Vanløse Metro og der er betalt for rejsen. Vi er mor og søn og bor på samme adresse derfor inddrager Metro heller ikke mit rejsekort ved kontrol. Men de holder desværre fast i kontrolafgiften. Jeg forstår der er regler om at man ikke må køre på andres personlige rejsekort men [sønnen] har jo selv et rejsekort så her er ikke tale om snyd, blot en simpel fejl fra vores side af men Metro har jo fået deres penge for rejsen. Jeg synes de bør tage med i vurdering at han selv har et rejsekort, hvis ikke han havde det ja så peger sagen på snyd men det er ikke tilfældet. De holder fast i at han har kørt på en andens personlige kort og det må man ikke. Jeg synes de bør tage med i vurderingen at det er hans mors kort, der er betalt for rejsen samt at Carl selv har et rejsekort så hvorfor skulle han snyde.

Indklagede anfører følgende:

Metroen kører, i lighed med de øvrige kollektive trafikmidler i Hovedstadsområdet, efter et selvbetjenings-system, hvor det er passagerens eget ansvar selv at sikre sig, at rejsehjemmel er gyldig og gælder til hele rejsen samt ved billetkontrol at kunne fremvise den gyldige rejsehjemmel på forlangende.

I de tilfælde, hvor der ikke på forlangende kan forevises gyldig rejsehjemmel, må det accepteres, at skulle betale en kontrolafgift, der for en voksen udgør kr. 750,-. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjenings-system, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsområdet. Ovenstående fremgår også af De fælles Rejseregler, som er tilgængelige på www.m.dk og på Din Offentlige Transport - <https://www.rejsekort.dk/~media/rejsekort/pdf/flr/faelles-landsdaekkende-rejseregler.pdf>, og dette fremgår tillige af informationstavlerne, som er opsat på alle stationer. På informationstavlerne henledes opmærksomheden også til De gule Opkaldspunkter, som findes flere steder på alle vores stationer. Disse opkaldspunkter sætter passageren i direkte kontakt til en operatør i vort kontrolrum, som er bemannet 24 timer i døgnet. Denne operatør vil kunne rådgive og vejlede for så vidt angår alle spørgsmål, der relaterer sig til metroen.

I den konkrete sag blev klagers 18 årige søn billetteret den 21. juni 2018 kl. 20:31 på strækningen Flintholm station – Nørreport station. Sønnen fremviste et rejsekort, som ganske vist var checket ind, men som ikke tilhørte ham. Da det ikke er tilladt at benytte andres personlige rejsekort, uden at kortejeren selv er med på rejsen, blev der udskrevet en kontrolafgift efter gældende regler.

Det fremviste kort er af typen ”personligt” og viser sig at tilhøre kontrolafgiftsmodtagerens mor, med hvem han deler adresse. Klager forklarer i sin første henvendelse til os, at sønnen – som selv ejer et personligt rejsekort – ved en fejl kom til at tage hendes kort med på sin rejse.

I kortbestemmelser for rejsekort, som man erklærer sig enig i når man køber et rejsekort, og som kan læses i deres helhed på dette link:

<https://www.rejsekort.dk/~media/rejsekort/pdf/kortbestemmelser/2018/175253-kortbestemmelser-privat-februar-2018-m65-laese.pdf>

står der blandt andet:

1.6 Korttyper og udløb

Rejsekort udstedes enten som rejsekort personligt, rejsekort flex eller rejsekort anonymt. Alle korttyper har kortnummer påtrykt. Et rejsekort udløber fem år fra udstedelsesdatoen. Herefter skal et rejsekort erhverves på ny, se kortpris i afsnit 1.5.

Et rejsekort personligt (herunder med pendler kombi) er et personligt kort, og kortindehaveren skal derfor altid selv være checket ind på kortet på de rejser, hvor et rejsekort personligt benyttes. Indehaveren kan tage andre med på rejsen ved at checke disse ind. Dette er dog ikke muligt for rejsekort personligt med et aktivt pendler kombi. Kortindehaverens navn er påtrykt kortet. I tilfælde af et rejsekort personligt benyttes, uden at kortindehaveren også selv er checket ind på rejsen, kan kortet inddrages, og den rejsende har ikke gyldig rejsehjemmel.

1.6 Korttyper og udløb

Rejsekort udstedes enten som rejsekort personligt, rejsekort flex eller rejsekort anonymt. Alle korttyper har kortnummer påtrykt. Et rejsekort udløber fem år fra udstedelsesdatoen. Herefter skal et rejsekort erhverves på ny, se kortpris i afsnit 1.5.

Et rejsekort personligt (herunder med pendler kombi) er et personligt kort, og kortindehaveren skal derfor altid selv være checket ind på kortet på de rejser, hvor et rejsekort personligt benyttes. Indehaveren kan tage andre med på rejsen ved at checke disse ind. Dette er dog ikke muligt for rejsekort personligt med et aktivt pendler kombi. Kortindehaverens navn er påtrykt kortet. I tilfælde af et rejsekort personligt benyttes, uden at kortindehaveren også selv er checket ind på rejsen, kan kortet inddrages, og den rejsende har ikke gyldig rejsehjemmel.

I De fælles Rejseregler står således:

2.2. Kundetyper

Det er kundens ansvar at have en gyldig rejsehjemmel udstedt til korrekt kundetype.

Side 5 af 28

og

2.7. Kontrolafgift

2.7.1. Gyldighed af rejsehjemmel

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift. Det gælder også, hvis kunden har købt rejsehjemmel via en mobil enhed, der ikke kan kontrolleres, f.eks. hvis denne er løbet tør for strøm eller gået i stykker.

Som kunde uden gyldig rejsehjemmel betragtes også kunder, der benytter kort med begrænset tidsgyldighed (f.eks. pensionistkort) uden for kortets gyldighedstid, eller hvis andre rejsetidsbegrænsninger ikke overholdes (f.eks. for hvornår cykler må medtages). Kunder, der rejser alene på andres rejsekort personligt eller med en anden kundetype, end kunden er berettiget til, rejser uden gyldig rejsehjemmel. Kortindehaveren skal altid selv være checket ind på kortet på de rejser, hvor et rejsekort personligt benyttes. Rejsekortet må endvidere ikke være så slidt/tildækket, at navnet ikke kan læses.

Stewarden tog et foto af det rejsekort, der blev fremvist i kontrolsituationen: [foto udeladt]

Som man kan se, er kortet forsynet med kortejerens navn. Hvis klagers søn havde gjort som rejsereglerne foreskriver, og sikret sig, at han havde gyldig rejsehjemmel inden ombordstigning ville han med samme have kunne konstatere, at det rejsekort han stod med i hånden ikke kunne anvendes af ham, og således tage sin forholdsregler.

At det anvendte personlige rejsekort tilhører et familiemedlem og/eller en person man deler adresse med har ingen betydning. Et personligt rejsekort er kun gyldigt hvis kortejeren selv er med på rejsen og er checket ind. Hvis andre end kortejeren benytter kortet er der ikke tale om gyldig rejsehjemmel og man må acceptere at skulle betale en kontrolafgift.

Vi må understrege, at vi aldrig forholder os til vore kunders intentioner om køb af rejsehjemmel, men udelukkende til fakta. Vi behandler alle passagerer ens og da fakta i nærværende sag er, at klagers søn ikke havde gyldig rejsehjemmel ved billetkontrol blev en kontrolafgift udskrevet i overensstemmelse med gældende regler, hvorfor vi fastholder vort krav om betaling af kontrolafgift..”

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævningsformand